

Voorbeeld casus mondeling college-examen

Examenvak en niveau	maatschappijleer havo
Naam kandidaat	
Examenummer	
Examencommissie	
Datum	
Vorbereidingstijd	20 minuten
Titel voorbereidingsopdracht	De dader moet dokken

Instructie

Bestudeer bijgevoegde voorbereidingsopdracht. Uw mondeling examen begint straks met een gesprek over deze casus.

Ter voorbereiding op uw examen kunt u:

- de inhoud van de casus kort samenvatten;
- nagaan bij welke onderwerpen, die u voor dit vak heeft bestudeerd, de casus aansluit;
- de vakspecifieke begrippen die u tegenkomt omcirkelen en zorgen dat u de betekenis van deze begrippen kunt geven;
- als er vragen onder de casus staan, deze voor uzelf beantwoorden.

Hulpmiddelen

Bij deze voorbereidingsopdracht mag u gebruik maken van:

- een woordenboek

Het is toegestaan op de voorbereidingsopdracht aantekeningen te maken.

Aan het eind van de voorbereidingstijd haalt een van de examinatoren u op.

De dader moet dokken: 16 euro per celdag graag

Niks is gratis, dus ook de cel niet. Vanuit die gedachte wil het kabinet binnenkort geld innen van gevangenen, tbs'ers en ouders van minderjarige veroordeelden. Het gaat om 16 euro per dag, oplopend tot maximaal 11.680 euro, te betalen na het uitzitten van de celstraf.

Wie de staat op kosten jaagt, mag best gevraagd worden wat terug te betalen. In het buitenland is dit ook gangbaar

Hamvraag: is het wel verstandig gevangenen met een schuld op te zadelen? Uitkeringen worden na aankomst in de cel stopgezet, het loon voor werk in de gevangenis is laag, sparen is lastig. Kiezen veroordeelden na hun vrijlating dan niet juist sneller weer voor de criminaliteit?

In dat vraagstuk zette de Tweede Kamer gisteravond haar tanden. Daar heeft ze zich even op kunnen voorbereiden; het voorstel stamt uit het regeerakkoord van tweeënhalf jaar geleden. 'De schade verhalen we op de daders', spraken VVD en PvdA toen samen af.

Slachtofferzorg

Het is de coalitie om meer te doen dan een bijdrage in de gevangenskosten; de partijen willen ook geld zien van de daders voor de gemaakte kosten voor het opsporen, vervolgen en berechten. Van dat geld moet een deel naar slachtofferzorg gaan.

Met het uitgangspunt vindt geen partij wat mis. Wie de staat op kosten jaagt, mag best gevraagd worden wat terug te betalen. In het buitenland is dit ook gangbaar. Alleen: hoeveel kun je vragen zonder dat een veroordeelde na zijn celstraf meteen in de financiële problemen komt?

In het regeerakkoord mikt de coalitie nog op een dagelijkse bijdrage van 12 euro 50, maximaal een half jaar lang te innen. Voormalig staatssecretaris Fred Teeven (VVD, veiligheid en justitie) krikte dat bedrag op naar 16 euro per dag, met een maximale looptijd van twee jaar.

Nogal een verschil, vindt PvdA-Kamerlid Marith Rebel. Met vrijwel de hele juridische wereld vreest ze dat ex-gedetineerden met hoge schulden snel opnieuw in de fout gaan.

Kale kip

Ondanks dat risico steunt de PvdA de plannen. Dit tot onthutsing van de Kamer; de partij zag de eigen bijdrage eerder als dubbele straf. Staatssecretaris Albayrak wees het in 2008 nog af. "Het principe dat de veroorzaker moet bijdragen, is voor ons leidend", zegt Rebel nu.

"Wat is de zekerheid dat een kale kip gaat terugbetalen?", vroeg D66'er Gerard Schouw zich af, bijgevallen door SP en CDA. Kost de administratieve rompslomp niet meer dan het de staatskas oplevert? "Dan is het een domme maatregel."

Aan de antwoorden kwamen minister Ard van der Steur en staatssecretaris Klaas Dijkhoff niet toe, maar hun voorgangers spraken eerder sussende woorden. De meeste gevangenen zitten maar een korte straf uit en moeten een klein bedrag ophoesten. Blijkt dat niet in één keer te betalen, dan kan het in delen. Kwijtschelding is ook mogelijk.

Inkomen

Een veroordeelde is voor of na zijn celstraf ook niet altijd platzak, benadrukt het kabinet. Bij aanvang heeft driekwart van de gedetineerden inkomsten. Zes maanden na de straf heeft 87 procent weer een inkomen. Dat zal wel, hoonde SP'er Nine Kooiman, maar int het kabinet dan niet vooral zelf uitgekeerd bijstandsgeld?

Op steun van haar partij hoeft het kabinet niet te rekenen. Die lijkt ook niet nodig. Omdat de PVV achter de eigen bijdrage staat, zijn in de huidige Eerste Kamer genoeg voorstanders.